

El món avança en una bicicleta estàtica

BY CARLESDOMENEC ON 16/02/2015 • (0) / REVISTA BEARN

El viatge a Barcelona del novel·lista **Sorj Chalandon**, per presentar ‘**La quarta paret**’ (Edicions de 1984), es frustrà fa unes setmanes a causa de l’atemptat a la redacció de Charlie Hebdo. L’autor francès era molt amic d’alguna de les víctimes i va ser durant molt de temps periodista a Libération abans d’incorporar-se l’any 2009 a ‘Le Canard enchaîné’.

El món avança en una bicicleta estàtica. Rodem però sovint sense cap desplaçament. Avui mateix, Egipte ha bombardejat l’Estat Islàmic a Líbia després de la representació mortal de l’execució d’una vintena de coptes, un fet que té molt a veure amb ‘La quarta paret’, mereixedora del Premi Goncourt dels Instituts. La guerra i l’amistat hi són al text, així com la fidelitat a les causes com a possibilitat eficaç per donar sentit a la vida. Chalandon explicà al jove jurat final del Goncourt que ho sentia perquè havia compartit amb ells coses que són molt dures però que era com si dugués un sac ple de pedres i, amb l’escriptura de la novel·la, ha pogut repartir-ne una a cadascun d’ells i fer més lleugera la seva càrrega.

Georges és un jove estudiant propalestí, íntim de Sam, un jueu grec, dramaturg i malalt terminal. La darrera voluntat de l’amic serà representar l’Antígona de Jean Anouilh a Beirut, l’any 1982, en plena guerra, amb actors de totes les religions i nacionalitats presents al conflicte entre Israel i Palestina. Després d’un càsting de dos anys, la iniciativa es transmet a Georges. Antígona serà una palestina sunnita i el rei de Tebes, Creont, l’oncle, un cristià maronita. Els actors es confonen amb els personatges que interpreten amb el paral·lelisme de la versió d’Anouilh representada l’any 1944 durant l’ocupació alemanya. Les tenebres, la mort i la guerra que tot ho destrueix s’enfrontaran a la llum, la vida i l’esperança que és el teatre. La guerra del Líban manifestarà la desil·lusió d’una generació. El món ha perdut els valors morals o, per ventura, no els ha tingut mai. Les pedalades en forma de progrés, a cada nou conflicte bèl·lic, demostren que col·lectivament poc n’aprenem de l’horror de la guerra. El fracàs és immens. En un passatge, el narrador ens adverteix que abans del crit dels homes, la sang vessada, les tombes; abans de les llàgrimes infinites i les cases destruïdes, el poble atemorit, la guerra que capola els cranis, els ulls i les goles.